

INNOVATSION YARMARKALARNI TASHKIL ETISHDAGI ENG KO`P UCHRAYDIGAN MUAMMOLAR VA ULARNING AYRIM YECHIMLARI

G.M.Qudratova

Osiyo xalqaro universiteti, Buxoro

Innovatsion yarmarkalar zamонавиј iqtisodiyotda muhim rol o'ynaydi, chunki ular yangi g'oyalar, texnologiyalar va mahsulotlarni namoyish etish, shuningdek, tadbirkorlar va innovatorlar o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish uchun platforma sifatida xizmat qiladi. Ushbu maqolada innovatsion yarmarkalarning tarixi, joriy va kelajak tendensiyalari, shuningdek, rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlardagi tajribalar o'zaro solishtiriladi. Maqola davomida innovatsion yarmarkalar bilan bog'liq dolzarb muammolar, ularni hal etish bo'yicha takliflar va eng ko'p uchraydigan muammolar keltiriladi.

Innovatsion yarmarkalar tarixan 1980-yillardan boshlab, asosan, Yevropada, xususan Germaniya va Frantsiyada tadqiqot va ishlab chiqarish jarayonlarini qo'llab-quvvatlashda muhim rol o'ynadi. Birinchi marta 1985 yilda Germaniyada "Hannover Messe" yarmarkasi tashkil etildi. Ushbu yarmarka ilgari mavjud bo'limgan texnologiyalarni namoyish qilish va dunyo bo'ylab innovatsion g'oyalarni tarqatish uchun yirik platformaga aylandi. Frantsiyada esa, "Techno-Économie" yarmarkasi innovatsion g'oyalarni amalga oshirish uchun tadbirkorlarni bir joyga to'playdi.

O'zbekistonda esa, so'nggi yillarda innovatsion yarmarkalar ko'paymoqda. Masalan, "Tajribalar yarmarkasi" doirasida bir nechta innovativ g'oyalar namoyish etilmoqda. Bu yarmarkalar, yosh tadbirkorlarga o'z g'oyalarni namoyish qilish imkoniyatini beradi va ularni qo'llab-quvvatlaydi.

Bugungi kunda innovatsion yarmarkalar global miqyosda rivojlanish va hamkorlikni oshirishga yordam beradigan jarayonni tashkil qiladi. Innovatsion yarmarkalar platformalarida tadbirkorlar, investorlar va ilmiy-tadqiqot institutlari o'rtasida tajriba almashish va yangi fikrlarni ishlab chiqishda yordam beradi. Rivojlangan mamlakatlarda, masalan, Germaniya va AQShda innovatsion yarmarkalar o'zaro hamkorlikni o'rnatish, yangi texnologiyalarni joriy etish va ish o'rinalarini yaratish uchun muhim platforma sifatida xizmat qilmoqda. O'zbekistonda esa, innovatsion yarmarkalarning o'sishi tadbirkorlik muhitini yaxshilashga xizmat qiladi, ammo hali hali zamon talablariga mos ravishda to'liq rivojlanmagan.

Rivojlna yotgan mamlakatlarda innovatsion yarmarkalarning roli ham muhim ahamiyatga ega. Masalan, Hindiston va Xitoyda, innovatsion yarmarkalar iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish va innovatsion g'oyalarni taqdim etishga ko'maklashadi. Xitoyda "Canton

Fair" (Kanton yarmarkasi) har yili o'n minglab kompaniyalar va tadbirkorlar ishtirokida o'tkaziladi va u global miqyosda biznes imkoniyatlarini taqdim etadi. Boshqa tomondan, O'zbekistonda innovatsion yarmarkalar hali rivojlangan davlatlardagi kabi keng qamrovli va izchil tashkil etilmagan.

ENG KO'P UCHRAYDIGAN MUAMMOLAR

1. **moliyaviy cheklovlar:** Innovatsion yarmarkalarni o'tkazish uchun zarur bo'lgan moliyalashtirish muammosi eng ko'p uchraydigan muammolardandir. Ko'plab tadbirkorlar yoki yosh startaplar buni amalga oshirish uchun zarur mablag'lardan mahrum. Yarmarkalar uchun sarf-xarajatlar ko'pincha yuqori bo'lib, budgetini rejalashtira olmagan tadbirkorlar uchun bu katta to'siq bo'ladi.

2. **texnologik ta'minot:** Innovatsion yarmarkalar muvaffaqiyatli o'tishi uchun zamonaviy texnologiyalar bilan ta'minlanishi lozim. Rivojlanayotgan mamlakatlarda ba'zi texnologiyalar yetarli darajada rivojlantirilmagan. Buning natijasida, yarmarkalarda taqdim etilayotgan g'oyalar va mahsulotlar zamon talablariga mos kelmasligi mumkin.

3. **malaka va mahorat:** Ko'plab tadbirkorlar innovatsion yarmarkalarda qatnashishda qanday qilib tayyorlanishni bilmasligi yoki o'z g'oyalarini qanday namoyish qilishni bilmasligi tufayli muvaffaqiyatsizlikka uchraydi. Bu esa ishtirokchilar uchun o'z imidjlarini oshirishda va potentsial mijozlar bilan aloqalar o'rnatishda qiyinchiliklar tug'diradi.

4. **o'zaro aloqalar:** Innovatsion yarmarka davomida tadbirkorlar, investorlar va ekspertlar o'rtasida o'zaro aloqalar muvaffaqiyatli ishlamasligi mumkin, bu esa ko'plab yangi imkoniyatlardan foydalanmaslikka olib keladi. Uchrashuvlar va tarmoq yuzasidan qulay imkoniyatlar yaratish zarurati yetishmaydi.

5. **tashkiliy muammolar:** Innovatsion yarmarkalarni tashkil etish jarayonida ko'plab tashkiliy muammolar yuzaga kelishi mumkin, masalan, joy topish, ishtirokchilarni jaib etish va marketing faoliyati. Tashkilotchilar uchun ko'plab logistik va ma'muriy masalalar hal qilishni talab qiladi, bu esa yarmarkaning muvaffaqiyati uchun muhimdir.

TAKLIFLAR

1. **xususiy va davlat hamkorligi:** Innovatsion yarmarkalar uchun moliyaviy yordam ko'rsatish maqsadida xususiy sektorda davlat yordamni tejash mexanizmlari va qo'llab-quvvatlovchi dasturlarni yaratish lozim. Bu tobora ko'proq tadbirkorlar jaib etilishi imkonini beradi.

2. **texnik va malaka ta'limi:** Innovatsion yarmarkalarda ishtirok etish uchun tadbirkorlar va innovatorlarga tegishli ta'lim dasturlarini ishlab chiqish va taqdim etish muhimdir. Malakali mutaxassislar tomonidan o'quv dasturlarini taqdim etish, ishtirokchilarni tayyorlash yo'nalishidagi muhim qadam bo'ladi.

3. tarmoq yaratuvchi sohalar: Innovatsion yarmarkalar davomida o'zaro aloqalarni rivojlantirish va tarmoq hosil qilish uchun tadbirlarni ko'paytirish kerak. Masalan, seminarlar, tsikllar va treninglar formatida tadbirlar o'tkazish yangi g'oyalarni rivojlantirishda yordam beradi.

4. marketing strategiyalari: Innovatsion yarmarkalar mamlakatlar va kompaniyalarni jalb qilish uchun ko'proq marketing va reklama faoliyatlarini amalga oshirishi zarur. Bu esa tadbirkorlar va mahalliy hamjamiyatlar orasida yarmarkaning ahamiyatini oshirishda muhim bo'ladi.

5. tashkilot va o'zaro aloqa o'rnatish: Mintaqaviy va xalqaro miqyosda innovatsion yarmarkalarning tashkil etilishida kooperatsiyali o'zaro aloqalar o'rnatish muhim ahamiyatga ega. Bu esa yangi g'oyalarni rivojlanishida yordam beradi.

Kelajakda innovatsion yarmarkalar yanada global ahamiyatga ega bo'lishi kutilmoqda. Ushbu tadbirlar faqatgina yangi texnologiyalar va g'oyalarni namoyish etish bilan cheklanmay, balki xalqaro hamkorlikni rivojlantirish uchun imkoniyatlar yaratishi mumkin. Innovatsion yarmarkalar, o'zaro aloqalarni kuchaytirish, yangi investitsiyalar jalb qilish va innovatsion taraqqiyotga hissa qo'shish imkoniyatini beradi.

Rivojlangan mamlakatlarda, masalan, AQSh va Yevropa davlatlarida, innovatsion yarmarkalar innovatsion ekosistemalarini rivojlantirishga, tadbirkorlarning o'zaro aloqalarini kuchaytirishga va yangi g'oyalarni amalga oshirishga yordam beradi. O'zbekistonda esa, bu jarayonni qo'llab-quvvatlash uchun ko'proq resurslar ajratishga va bir qator yangi mexanizmlarni tatbiq etishga ehtiyoj mavjud.

Innovatsion yarmarkalar, innovatsiyalarni rivojlanishda va yangi g'oyalarni amalga oshirishda muhim platforma hisoblanadi. Rivojlangan va rivojlanayotgan davlatlardagi taqsimot va tajribalar ko'rsatadi-ki, ushbu yarmarkalar nafaqat innovatsion ko'rsatma va e'tiborni jalb etadi, balki tadbirkorlar va investorlar o'rtasida samarali aloqalar o'rnatish imkonini ham beradi. O'zbekistonda innovatsion yarmarkalarning rivojlanishi uchun ko'proq e'tibor berilishi va ish beruvchilarni va yosh tadbirkorlarni qo'llab-quvvatlashni ko'zda tutuvchi mexanizmlarni tatbiq etish orqali global innovatsion jarayonlarga kiritilishi kutilmoqda.

Foydalaniman adabiyotlar

53. Supiyevna, B. M. (2025). G'AZNACHILIK-DAVLAT MOLIYASINING ENG MUHIM BO'LAGI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(5), 117-123.
54. Supiyevna, B. M. (2025). BUDGETING IN THE PUBLIC SECTOR. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(6), 90-95.
55. Sodiqova, N. (2025). METHODOLOGY FOR DEVELOPING STUDENTS' TECHNICAL THINKING IN ECONOMICS CLASSES. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(1), 885-891.
56. Islomova, M., & Sodiqova, N. (2025). ILM-FAN VA TA'LIMDAGI INNOVATION RIVOJLANISHNING DOLZARB MUAMMOLARI. *Modern Science and Research*, 4(2), 300-307.
57. Bahodirovich, X. B., & To'rayevna, S. N. (2025). LOMBARD TASHKIOTLARI VA ULARNING XIZMATLARI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 290-298.
58. Bahodirovich, X. B. (2025). XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA HISOB YURITISH SIYOSATI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(6), 210-215.
59. Ёкубов, А. Б., & Алимова, Ш. А. (2024). МАКРОЭКОНОМИКА: ЭВОЛЮЦИЯ ТЕОРИИ И СОВРЕМЕННОЙ ПРАКТИКИ.
60. Abidovna, A. S. (2025). INVESTMENT PROJECTS: ADVANCED MANAGEMENT AND EVALUATION. *SHOKH LIBRARY*.
61. Hakimovich, T. M. (2025). EKSPORT RAQOBATBARDOSHligini OSHIRISHDA DIVERSIFIKATSİYANING AHAMIYATI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 112-121.
62. Hakimovich, T. M. (2025). O 'ZBEKISTONDA EKSPORTNI RAG 'BATLANTIRISH UCHUN FOYDALANILADIGAN MOLIYAVIY VOSITALAR TAHLILI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 141-150.
63. Ibodulloyevich, I. E. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SAMARADORLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI VA ISHBILARMONLIK MUHITINI YAXSHILASH ISTIQBOLLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 51, 258-266.
64. EI, I. (2025). MINTAQALAR VA MA'MURIY HUDUDLAR TADBIRKORLIK FAOLIYATINI INVESTITSIYA BILAN TA'MINLOVCHI IQTISODIY TIZIM

SIFATIDA. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(6), 58-69.

65. Azimov, B. F., & Yodgorova, Z. Y. (2025). METHODS OF STUDYING THE STATE OF COMPETITION IN THE EDUCATIONAL SERVICES MARKET. *SHOKH LIBRARY*.

66. Azimov, B. F. (2025). INNOVATSİYALARNI QO 'LLAB-QUVVATLASH XİZMATLARI: İSPANIYA, POLSHA VA BOLGARIYA TAJRIBALARI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT*, 1(4), 12-23.

67. Raxmonqulova, N. O. (2025). DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY ON A GLOBAL SCALE AND THE EXPERIENCE OF COUNTRIES. *SHOKH LIBRARY*.

68. Қизи Рахмонқулова, Н. О. (2023). КИЧИК САНОАТ ЗОНАЛАРИНИНГ ХУДУДЛАР ИҚТИСОДИЁТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ ЎРНИ.“. Экономика и туризм” международный научно-инновационной журнал, 6, 14.

69. Shadiyev, A. X. (2025). DEVELOPMENT OF THE CURRICULUM FOR ECONOMIC DISCIPLINES IN PRIVATE UNIVERSITIES. *FARS International Journal of Education, Social Science & Humanities.*, 13(1), 389-396.

70. Shadiyev, A. X. (2025). METHODS OF TEACHING THE “ECONOMIC THEORY”. *SHOKH LIBRARY*.

71. Zaripova, G., & Naimova, N. (2025). INFILYATSIYA VA UNI BARTARAF ETISH CHORA-TADBIRLARI. *Modern Science and Research*, 4(2), 371-378.

72. Akbarovna, N. N. (2025). PROBLEMS OF INCREASING INVESTMENT ACTIVITY IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION. *SHOKH LIBRARY*.

73. Jumayeva, Z. (2023). BASICS OF NATIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT. *Modern Science and Research*, 2(12), 296-300.

74. Bostonovna, D. Z. (2023). CONCEPTUAL BASIS OF IMPROVEMENT OF BANK AUDIT IN COMMERCIAL BANKS. *IMRAS*, 6(6), 118-124.

75. Tagayeva, R., & Bobojonova, M. J. (2025). BYUDJET, UNING SHAKLLANISHI VA TAQSIMLANISHI. *Modern Science and Research*, 4(2), 387-393.

76. Bobojonova, M. J., & Toshev, M. H. (2025). JAHON BOZORIDA YASHIL IQTISODIYOTNI MOLIYALASHTIRISH TENDENSIYASI: FAKTLAR VA KO 'RSATKICHLAR ASOSIDA TAHLIL. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT*, 1(4), 120-128.

77. Жумаева, З. К. (2024). РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКИХ ИНДУСТРИЙ КАК ФАКТОР РОСТА НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ: ОБЗОР ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА И ПЕРСПЕКТИВЫ ДЛЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН.

78. Жумаева, З. К. (2024). Инвестиционная Активность Как Основной Элемент Организационно-Экономического Механизма Маркетинга Территории. *Miasto Przyszłości*, 55, 1411-1417.

79. Ibragimov, A. (2025). PROSPECTIVE WAYS OF ATTRACTING FOREIGN INVESTMENT TO THE NATIONAL ECONOMY. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(1), 137-143.

80. Qahhorova, J., & Ibragimov, A. (2025). XORIJUY INVESTITSIYALAR AHAMIYATI, OMILLARI VA ISTIQBOLLARI. *Modern Science and Research*, 4(2), 283-291.

81. Алимова, Ш. А., & Джураева, М. С. (2025). ИНВЕСТИЦИОННЫЕ ПРОЕКТЫ: УПРАВЛЕНИЕ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 81-87.

82. Игамова, Ш. З. (2024). МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ ПО ФОРМИРОВАНИЮ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИННОВАЦИОННОГО развития ПРЕДПРИЯТИЙ СТРОИТЕЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ. *Gospodarka i Innowacje.*, 43, 335-340.

83. Baxtiyorova, J., & Djurayeva, M. S. (2025). BOZOR IQTISODIYOTI SHAROITIDA RAQOBATNING ROLI. *Modern Science and Research*, 4(2), 477-485.

84. Husenov, A., & Qudratova, G. (2025). RAQOBAT VA RAQOBAT STRATEGIYALARI: NAZARIY VA AMALIY YONDASHUVLAR. *Modern Science and Research*, 4(2), 292-299.

85. Azimov, B. F., Maksudovich, A. Z., & Qudratova, G. M. (2025). THE IMPORTANCE OF INNOVATION IN ENHANCING THE COMPETITIVENESS OF HIGHER EDUCATION UNIVERSITIES. *SHOKH LIBRARY*.

86. Qudratova, G. M. (2025). THE EVALUATION OF UNIVERSITY COMPETITIVENESS: A REVIEW OF METHODOLOGIES. *SHOKH LIBRARY*.

87. Bahodirovich, K. B., & Mahmudovna, Q. G. (2025). RISK REGULATION IN BANKING SYSTEM. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 231-237.

88. Bahodirovich, X. B., & Mahmudovna, Q. G. (2025). RIVOJLANGAN DAVLATLAR BANK TIZIMI. ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION, 1(4), 396-404.

89. Bahodirovich, X. B., & Mahmudovna, Q. G. (2025). TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY XIZMATLARI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 223-230.

90. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). OLIY TA'LIM MUASSASALARINING INNOVATSION FAOLLIGINI OSHIRISH MINTAQANI IJTIMOIY VA IQTISODIY YUKSALTIRISH GAROVI SIFATIDA. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT*, 1(4), 46-54.
91. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). ISPANIYADA INNOVATSIYALARNI QO 'LLAB-QUVVATLASH SOHASIDAGI ILG 'OR TAJRIBALAR. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT*, 1(4), 24-35.
92. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SOHASIDAGI IJTIMOIY VA IQTISODIY HOLAT, HUDDUDA SANOATNI RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLARI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(5), 23-30.
93. Bahodirovich, K. B., & Mahmudovna, Q. G. (2025). TYPES OF CREDIT PRODUCTS. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT*, 1(3), 269-277.
94. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). OZBEKISTONDA INNOVATION FAOLIYATNI MOLIYALASHTIRISH STRATEGIYASI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT*, 1(4), 36-45.
95. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). INNOVATSION FAOLIYATNI QO 'LLAB-QUVVATLASHNING YEVROPA MAMLAKATLARI TAJRIBALARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(5), 35-44.
96. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). INNOVATSIYALARNI QO 'LLAB-QUVVATLASHNING TASHKILIY TUZILMALARI: INFRATUZILMAVIY TASHKIOTLAR. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(5), 25-34.
97. Azimov, B. F., Maksudovich, A. Z., & Qudratova, G. M. (2025). INNOVATIVE ACTIVITY AS A FACTOR IN ECONOMIC DEVELOPMENT. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 12(01), 453-459.
98. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2024). TIKUVCHILIK SANOATI KORXONALARIDA BAZAVIY INNOVATSION STRATEGIYALARNI TAKOMILLASHTIRISH. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 332-336.
99. Qudratova, G. M., & Sodiqova, N. T. (2024). AHOLINING OZINI OZI BANDLIGINI TAMINLASHNING MAZMUN-MOHİYATI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT*, 1(2), 162-166.
100. Azimov, B. F., Shadiyev, A. X., & Qudratova, G. M. (2025). TANNARX VA UNING IQTISODIY TAHLILDAGI ROLI: NAZARIY VA AMALIY

YONDASHUVLAR. MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS, 1(4), 86-93.

101. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). KORXONADA ISH HAQI TO'LASH TIZIMLARI VA SHAKLLARI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS, 1(2)*, 279-285.
102. Qudratova, G. M. (2024). METHODOLOGY OF ANALYSIS OF COMPETITIVENESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN BUKHARA REGION. *International journal of artificial intelligence, 4(10)*, 341-345.
103. Qudratova, G. M., & Sodiqova, N. T. (2024). OZINI OZI BANDLIGINI TAMINLASHNING ILGOR XORIJY TAJRIBASI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT, 1(2)*, 176-181.
104. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). ENTERPRISE MARKETING STRATEGY. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS, 1(3)*, 259-265.
105. Qudratova, G. M., & Sodiqova, N. T. (2024). MONOPOLIYA VA ANTIMONOPOL SIYOSAT. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS, 1(2)*, 464-468.
106. Qudratova, G. M., & Sodiqova, N. T. (2024). AHOLINING O'ZINI O'ZI BANDLIGINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION, 1(2)*, 321-325.